

30 april 2025, fietstocht rond de Dümmersee.

Ook dit jaar stond er voor eind april, rond Koningsdag, een fietstocht om de Dümmersee op het programma. We wilden echter de drukte van de zaterdag vermijden en zo kwam het dat deze tocht gepland stond voor donderdag 24 april 2025. Echter de weergoden waren niet van plan om die dag mee te werken, waardoor we twee dagen van tevoren de tocht verplaatst hebben naar woensdag 30 april. En dat was maar goed ook, want op 24 april heeft het de hele dag geregend.

Op 30 april zijn we met 9 deelnemers, 3 auto's en een aanhanger rond 6:30 uur het Losser en Oldenzaal vertrokken. Het beloofde een stralende dag te worden. We hebben de auto's geparkeerd bij het Ökologisches Station Ochsenmoor en bij het afladen van de fietsen werden we meteen al getraakteerd op de prachtige zang van de Nachtegaal. Zelfs in dit schitterende gebied heeft deze soort het moeilijk. In 2014 telden we op een rondje Dümmersee nog 16 zingende Nachtegalen, dit jaar kwamen we niet verder dan 4.

Onze fietsroute is ca. 25 km lang en voert door het Ochsenmoor en dan rond de Dümmersee, met een uitstapje naar de uitkijkhut in het Osterfeiner Moor aan de noordkant van de Dümmersee.

Het Ochsenmoor beslaat een gebied van ruim 1.000 hectare en wordt gekenmerkt door extensief gebruik van de graslanden. Voor het eerst sinds jaren was de visarendhorst bij het Ökologisches Station weer bezet. Ook bij de westelijke uitkijktoren zagen we nog een paartje Visarenden op het nest zitten. Later in de middag, in het Osterfeiner Moor, hingen er zelfs 4 Visarenden tegelijkertijd boven ons hoofd.

Ten opzichte van vorig jaar viel meteen op dat het gebied minder nat was. Dit voorjaar is het droger geweest dan het voorjaar van 2024. Het aantal eenden op het centrale deel was beduidend minder dan voorgaande jaren. We hebben met moeite

een Pijlstaart kunnen ontdekken en het is ons niet gelukt om een Zomertaling te vinden. Soorten die andere jaren duidelijk aanwezig waren.

Aan Kokmeeuwen was er zeker geen gebrek. Tussen enkele duizenden Kokmeeuwen ontdekten we ook nog een paartje Zwartkopmeeuwen en enkele Dwergmeeuwen.

Voor ons langs scheerde een groep van 18 Zwarte Sterns.

De Grauwe Ganzen waren wel volop aanwezig en paradeerden er rond met hele crèches met jongen. Veldleeuweriken, Kieviten, Wulpen, Grutto's en Watersnippen lieten hun balts horen. Op het draad zagen we Gele Kwikstaarten en een Paapje. Maar een Roodborsttapuit hebben we niet kunnen vinden.

Aan Kemphanen was er ook dit jaar geen gebrek. In alle kleurvarianten kwamen ze voorbij. En ook de Rietzanger doet het heel goed in het gebied. Bij de zuidelijke uitkijktoren zagen we nog een groepje van 4 Raven langs vliegen.

Ten oosten van deze uitkijktoren over de Dümmersee was een Cetti's Zanger gemeld. Wij zijn daar op zoek gegaan en hadden het geluk er twee tegelijkertijd te horen zingen. De Cetti's Zanger was voor ons een nieuwe excursiesoort voor de Dümmersee. Vanaf de Cetti's zijn we langs de zuidkant van de Dümmer naar het westen gefietst, naar de Hunte. Vandaar is er uitzicht op het zeearendbos. Bij aankomst waren twee Zeearenden in de lucht aan het donderjagen. Op het water aan de overzijde van de Hunte ontdekten we een mannetje Brilduiker. Een late waarneming of toch een broedvogel in dit gebied? Een groep van 14 Zwarte Sterns vloog over ons hoofd richting de Dümmer.

Kemphanen

Visarenden

Watersnip

Rietzanger

Baardman

Gele Kwikstaart

Pontische Meeuw

Uitzicht over de Hunte op het zeearendbos

We vervolgden onze weg langs de westoever richting de Olgahaven. Ter hoogte van de westelijke uitkijktoren zagen we niet alleen de tweede visarendhorst, die bezet was, in de rietkraag ontdekten we een drietal Baardmannetjes. Ook deze soort was nieuw voor de excursies die we naar de Dümmersee hebben gemaakt. Vlak voor de Olgahaven, op de uitkijksteiger, vlogen twee Oeverlopers op. Het was inmiddels tijd voor een pauze en de Kaffee mit Kuchen smaakt uitstekend.

Na deze pauze ging het verder richting het Osterfeiner Moor. Het meest interessante deel van dit gebied is tijdens het broedseizoen niet toegankelijk. Daarom hebben wij ons beperkt tot de uitkijkhut aan de zuidkant van het Osterfeiner Moor. Vanuit de hut konden we zien dat er diverse mensen in het terrein bezig waren met het inventariseren van de territoria van verschillende steltlopers. Voor de uitkijkhut zaten hoofdzakelijk Grauwe Ganzen en Smienten.

Toen we weer op weg waren richting de Dümmersee hadden we ineens de 4 Visarenden boven ons hoofd hangen en even later een Rode Wouw. Aan de noordzijde van de Dümmer vonden we tussen de Grauwe Ganzen nog een koppel Kolganzen en enkele Grote Canadese Ganzen.

Het stuk langs de toeristische oostoever leverde nog 3 Nachtegalen op. Ondanks de doordeweekse dag was het vanwege het mooie weer behoorlijk druk langs de strandjes aan de oostoever. Het leverde dan verder ook geen nieuwe soorten op.

Voor mij als "(kleur)ringenjager" verliep de dag enigszins teleurstellend. Van een geringde ooievaar was slechts een deel van het ringnummer zichtbaar. Een van de Zwartkopmeeuwen had een gele kleurring, maar de afstand was te groot om deze ring af te lezen. In het tweede deel van de fietstocht waren het de witte zenderhalsbanden van de Grauwe Ganzen D37 en D47 en de gele halsbanden van de Grauwe Ganzen D310 en D766 die nog wat opleverden.

D37 was een nieuwe waarneming voor mij. D47 had ik, tijdens onze Koningsdag fietstocht van vorige jaar, op dezelfde plek afgelezen. D310 is een oude bekende, die ik sinds 2020 bijna iedere jaar een of meerdere keren op dezelfde plek heb afgelezen. En D766 is inmiddels al 4x door mijn camera vastgelegd.

We konden deze zonnige dag afsluiten met 96 soorten, waarvan de Cetti's Zanger en de Baardman als nieuwe soort genoteerd konden worden.

Rond zes uur 's avonds waren we weer terug in Losser.

Sander Wansing

Fietsen klaar maken voor vertrek

Het Ochsenmoor

Waar zit die Cetti's Zanger?

Langs de Hunte met zicht op het zeearendbos

Waargenomen soorten (96)

Fuut	Bosruiter	Gekraagde Roodstaart
Aalscholver	Oeverloper	Paapje
Blauwe Reiger	Tureluur	Zanglijster
Grote Zilverreiger	Zwarte Ruiter	Merel
Ooievaar	Groenpootruiter	Tuinfluit
Knobbelzwaan	Grutto	Zwartkop
Kolgans	Wulp	Braamsluiper
Grauwe Gans	Watersnip	Grasmus
Brandgans	Kemphaan	Rietzanger
Grote Canadese Gans	Kokmeeuw	Snor
Bergeend	Zwartkopmeeuw	Cetti's Zanger
Nijlgans	Zilvermeeuw	Fitis
Wilde Eend	Pontische Meeuw	Tjiftjaf
Krakeend	Kleine Mantelmeeuw	Bonte Vliegenvanger
Pijlstaart	Dwergmeeuw	Koolmees
Slobeend	Zwarte Stern	Pimpelmees
Smient	Holenduif	Staartmees
Wintertaling	Houtduif	Boomkruiper
Tafeleend	Turkse Tortel	Ekster
Kuifeend	Koekoek	Kauw
Brilduiker	Grote Bonte Specht	Roek
Zeearend	Veldleeuwerik	Zwarte Kraai
Visarend	Oeverzwaluw	Raaf
Rode Wouw	Boerenzwaluw	Spreeuw
Bruine Kiekendief	Huiszwaluw	Huismus
Buizerd	Graspieper	Vink
Fazant	Witte Kwikstaart	Putter
Waterral	Gele Kwikstaart	Groenling
Waterhoen	Winterkoning	Rietgors
Meerkoet	Heggenmus	Geelgors
Scholekster	Roodborst	
Kievit	Nachtegaal	